

3 SEM TDC GEPS (CBCS) GE 3 (A/B)

2024

(Nov/Dec)

POLITICAL SCIENCE

(Generic Elective)

Paper : GE-3

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Paper : GE-3 (A)

(Understanding Ambedkar)

1. তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা : 1×8=8

Answer the following questions :

- (a) আম্বেদকাৰে কলম্বিয়া বিশ্ববিদ্যালয়ত উচ্চ শিক্ষাৰ অৰ্থে
কোন চনত যাত্ৰা কৰিছিল ?

In which year Ambedkar went to the
Columbia University to pursue higher
education?

(b) ভাৰতৰ সাংবিধান সভাত আম্বেদকাৰৰ স্থান কি আছিল ?

What was Ambedkar's position in the Constituent Assembly of India?

(c) ১৯৩৬ চনত আম্বেদকাৰে কোনটো দল গঠন কৰিছিল ?

Which party was founded by Ambedkar in 1936?

(d) অস্পৃশ্য লোকৰ কল্যাণৰ হুক ১৯২৪ চনত আম্বেদকাৰে যন্ত্ৰিত স্থাপন কৰা সমাজখনৰ নাম কি আছিল ?

Which society was founded by Ambedkar in 1924 at Bombay for the welfare of the untouchables?

(e) আম্বেদকাৰে আৰম্ভ কৰা মাৰাঠী কাকতখনৰ নাম কি আছিল ?

What was the name of the Marathi Paper started by Ambedkar?

(f) কোন চনত আম্বেদকাৰে বৌদ্ধ ধৰ্ম গ্ৰহণ কৰিছিল ?

In which year was Ambedkar converted to Buddhism?

(g) কোনখন সন্মিলনত আম্বেদকাৰে কৈছিল—“I will not die a Hindu.”?

In which Conference did Ambedkar declare—“I will not die a Hindu.”?

(h) ১৯৪৬ চনত আম্বেদকাৰে স্থাপন কৰা মহাবিদ্যালয়খনৰ নাম কি আছিল ?

What is the name of the college established by Ambedkar in 1946?

2. তলত দিয়াবোৰৰ পি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু নোট লিখা :

4×4=16

Write short notes on any four of the following :

(a) জাতি সম্বন্ধৰ ক্ষেত্ৰত আম্বেদকাৰৰ ধাৰণা

Ambedkar's concept on caste reforms

(b) অস্পৃশ্যতা সম্বন্ধত আম্বেদকাৰৰ ধাৰণা

Ambedkar's views on untouchability

(c) নাৰী অধিকাৰৰ বিষয়ে আম্বেদকাৰৰ ধাৰণা

Ambedkar's advocacy for women's rights

(4)

- (d) ভূমি সংস্কার আৰু নিৰ্দিষ্ট শ্ৰেণীৰ লোকৰ কল্যাণৰ হিচাপে
আম্বেদকাৰৰ দৃষ্টিভঙ্গী

Land reforms and Ambedkar's vision for
the oppressed class

- (e) গণতন্ত্ৰৰ বিষয়ে আম্বেদকাৰৰ ধাৰণা

Ambedkar's concept of democracy

3. দলিত চেতনা জাগ্ৰত কৰাৰ আম্বেদকাৰৰ ভূমিকা কি, বহলি
দিবা।

12

Elaborate upon Ambedkar's contribution in
awakening Dalit consciousness.

অথবা / Or

আম্বেদকাৰে হিন্দু সামাজিক ব্যৱস্থাক কেনেকৈ সমালোচনা
কৰিছিল, আলোচনা কৰা।

Discuss Ambedkar's critique of the Hindu
social order.

4. হিন্দু ধৰ্মৰ প্ৰতি থকা আম্বেদকাৰৰ দৰ্শনসমূহ আলোচনা কৰা।

11

Reflect upon Ambedkar's views on Hinduism.

(5)

অথবা / Or

আম্বেদকাৰৰ বৌদ্ধ ধৰ্মত ধৰ্মান্তৰিত হোৱাৰ কাৰকসমূহ বিশ্লেষণ
কৰা।

Describe the factors behind Ambedkar's
conversion to Buddhism.

5. নারী মুক্তি সম্পৰ্কে আম্বেদকাৰৰ দৰ্শনসমূহ বিশ্লেষণ কৰা।

11

Give an analysis of Ambedkar's views on
women liberation.

অথবা / Or

ব্ৰহ্মিনীয় পুৰুষতন্ত্ৰ সম্পৰ্কে আম্বেদকাৰৰ দৰ্শনসমূহ আলোচনা
কৰা।

Examine Ambedkar's views on Brahminical
patriarchy.

6. "অস্পৃশ্যসকল নাগৰিক নহয়।" নিম্নৰ মন্তব্যত দিয়া।

11

"The untouchable is not a citizen." Justify in
your own words.

অথবা / Or

"জনতন্ত্ৰ হৈছে সহযোগেৰে বসবাস কৰা এক ব্যৱস্থা।"
আলোচনা কৰা।

"Democracy is a mode of associated living."
Explain.

7. অধিকাৰ আৰু জনতন্ত্ৰৰ সম্পৰ্কৰ বিষয়ে আম্বেদকাৰৰ ধাৰণাসমূহ আলোচনা কৰা। 11

Discuss the relationship between rights and democracy as envisioned by Ambedkar.

অথবা / Or

সংবিধানিকত্ববাদ সম্পৰ্কে আম্বেদকাৰৰ ধাৰণাসমূহৰ এক সমালোচনামূলক বিশ্লেষণ আগবঢ়োৱা।

Analyze critically Ambedkar's vision on constitutionalism.

Paper : GE-3 (B)

(Governance : Issues and Challenges)

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer the following as directed :

- (a) সুশাসনৰ এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

Mention one feature of good governance.

- (b) চৰকাৰেই হৈছে শাসন।

(সঁচা নে মিছা দিয়া)

Government is governance.

(Write True or False)

- (c) জনতন্ত্ৰ আৰু সুশাসনৰ মাজত থকা এটা সম্পৰ্ক লিখা।

Write one relationship between democracy and good governance.

- (d) জনসংস্থা পৰিৱৰ্তন সম্পৰ্কীয় কাউন্সিলেই আয়োজিত Framework Conventionখন _____ সনত অনুষ্ঠিত হৈছিল।

(বাকী ঠাই পূৰণ কৰা)

The UN Framework Convention on Climate Change was held in the year _____

(Fill in the blank)

(a) বায়ু প্ৰদূষণৰ এটা প্ৰাকৃতিক কাৰণ উল্লেখ কৰা।

Name one natural cause of air pollution.

(i) ভাৰতত পঞ্চায়তী বাছ ব্যৱহাৰে সূৰুপাত ঘটিোৱাৰ প্ৰথম ৰাজ্য কোনখন আছিল?

Which State was the first to adopt the Panchayati Raj System in India?

(ii) ভাৰতত কোন তাৰিখে ৰাষ্ট্ৰীয় পঞ্চায়ত দিৱস উদ্‌যাপন কৰা হয়?

On which date is the National Panchayat Diwas celebrated in India?

(iii) MEITYৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি?

What is the full form of MEITY?

2. তলত দিয়া বিষয়বস্তুৰ ওপৰত চাৰি টোৱা লিখা (প্ৰত্যেকটোৱে

১৫০টা শব্দৰ ভিতৰত) :

4×4=16

Write short notes on the following (within 150 words each) :

(a) শাসন সূচক

Governance Indicators

(b) বহনক্ষম মানৱ উন্নয়নৰ ধাৰণা

Concept of Sustainable Human Development

(c) বিকেন্দ্ৰীকৰণৰ দ্বিৱ মাপসূত্ৰ

Dimensions of Decentralization

(d) নাগৰিক চন্দ্ৰিকা

Significance of Citizen Charter

3. শাসন আৰু শাসনৰ ব্যৱস্থাৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যৰ বিষয়ে বহুলকৈ আলোচনা কৰা।

12

Elaborate the difference between the concepts of Government and Governance.

অথবা / Or

শাসন সম্পৰ্কীয় আলোচনাৰ আওতাতে ৰাষ্ট্ৰ, বজাৰ আৰু নাগৰিক সমাজৰ মাজত থকা আন্তঃসম্পৰ্কৰ বিষয়ে আলোচনা আগবঢ়োৱা।

Discuss the inter-linkages between State, market and civil society in the governance discourse.

4. সুশাসনৰ ধাৰণাটো বৰ্ণনা কৰা। উন্নয়ন প্ৰক্ৰিয়াত সুশাসনৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। 5+6=11

Explain the concept of Good Governance.
Discuss its role in the development process.

অথবা / Or

- বহনক্ষম উন্নয়নৰ সংজ্ঞা দিয়া। উন্নয়ন প্ৰক্ৰিয়াত বহনক্ষম উন্নয়নৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 5+6=11

Define Sustainable Development. Discuss its importance in the development process.

5. পৰিবেশ ব্যৱস্থাপনাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত মানৱ আৰু পৰিবেশৰ আন্তঃসম্পৰ্কৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 11

Discuss human-environment interaction in the context of environmental governance.

অথবা / Or

- পৰিবেশ সুৰক্ষাত ৰাষ্ট্ৰীয় গ্ৰীণ ন্যায্যিকৰণৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

Examine the role of National Green Tribunal in protecting environment.

6. ইণ্ডিয়া শাসন ব্যৱস্থাপনাত জনসাধাৰণ অংশগ্ৰহণৰ প্ৰক্ৰিয়াটো পৰীক্ষা কৰা। 11

Examine the process of people's participation in local governance.

অথবা / Or

ভাৰতৰ স্থানীয় শাসন ব্যৱস্থাপনাৰ ওপৰত এটা বিস্তৃত টোকা প্ৰস্তুত কৰা।

Prepare a detailed note on local governance in India.

7. ভাৰতত বাস্তৱতা সেৱা যোগান ব্যৱস্থাই সন্মুখীন হোৱা প্ৰত্যাহ্বানসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 11

Discuss the challenges of public service delivery system in India.

অথবা / Or

ভাৰতত ষ্টাৰ্ট-আপ ইণ্ডিয়াৰ অধীনত ইটিচৰ প্ৰচেষ্টাসমূহৰ ওপৰত এটা টোকা প্ৰস্তুত কৰা।

Write a note on ITC initiatives in India.
